

ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 3/2006)

23 Δεκεμβρίου, 2009

[ΑΡΤΕΜΗΣ, Π., ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, ΝΙΚΟΛΑΤΟΣ,
ΠΑΜΠΙΑΛΛΗΣ, Δ/στές]

ΙΩΑΝΝΑ ΠΑΠΑΔΟΥ,

Εφεσείουσα,

KAI

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΜΕΣΩ

1. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,

2. ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΡΟΣΟΔΩΝ,

Εφεσίβλητοι.

K. Μιχαηλίδης, για την Εφεσείουσα.

Γ. Λαζάρου, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Εφεσίβλητους.

ΑΡΤΕΜΗΣ, Η.: Την ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο
Δικαστής Νικολάτος.

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΝΙΚΟΛΑΤΟΣ, Δ.: Με την προσφυγή της η αιτήτρια-εφεσείουσα ζητούσε δήλωση του δικαστηρίου ότι η απόφαση των καθ' ων η αίτηση-εφεσίβλητων, η οποία περιέχεται στην ειδοποίηση επιβολής φορολογίας κεφαλαιουχικών κερδών ημερ. 29.1.2004 και με την οποίαν επιβάλλεται στην αιτήτρια το ποσό των Λ.Κ.8.520 πλέον τόκος προς 9% από 19.4.1983, ως πληρωτέος φόρος κεφαλαιουχικών κερδών για τη διάθεση των 80/100 μεριδίων οικοπέδου της στην Κ. Πάφο, είναι άκυρη και στερείται εννόμου αποτελέσματος.

Το πρωτόδικο δικαστήριο με την απόφαση του ημερ. 30.11.2005 απέρριψε την προσφυγή, με έξοδα εις βάρος της αιτήτριας-εφεσείουσας. Με την παρούσα έφεση η εφεσείουσα προσβάλλει την πρωτόδικη απόφαση ως λανθασμένη με τρεις λόγους έφεσης.

Με τον πρώτο λόγο έφεσης προσβάλλεται η πρωτόδικη απόφαση ως εσφαλμένη ως προς το συμπέρασμα της ότι, η προσβληθείσα, με την προαναφερόμενη προσφυγή, διοικητική απόφαση ήταν αποτέλεσμα δέουσας έρευνας και ότι ήταν και

αιτιολογημένη. Σύμφωνα με την εφεσείουσα το πρωτόδικο δικαστήριο παραγνώρισε ουσιώδη στοιχεία που υπήρχαν ενώπιον του στα οποία αν έδινε την απαραίτητη βαρύτητα θα έπρεπε να είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η προσβαλλόμενη απόφαση του διοικητικού οργάνου ήταν αποτέλεσμα μη δέουσας έρευνας.

Με το δεύτερο λόγο έφεσης προσβάλλεται η ορθότητα του πρωτόδικου συμπεράσματος ότι το διοικητικό όργανο είχε δικαίωμα να επιβάλει τόκο προς 9%, επί των κεφαλαιουχικών κερδών, αναδρομικά από τις 19.4.1983, με αποτέλεσμα το συνολικό ποσό του τόκου να υπερβαίνει το ποσό του φόρου.

Με τον τρίτο λόγο έφεσης προσβάλλεται η απόφαση του πρωτόδικου δικαστηρίου να επιδικάσει έξοδα εις βάρος της αιτήτριας-εφεσείουσας, ως εσφαλμένη. Κατά την εφεσείουσα δεν θα έπρεπε να επιδικαστούν έξοδα εις βάρος της καθότι αυτή, με την προσφυγή της, ζήτησε την προάσπιση των νομίμων συμφερόντων της.

Η εφεσείουσα ήταν ιδιοκτήτρια ενός οικοπέδου στην Κ. Πάφο για μερίδιο 80/100 και στις 8.1.1983 πώλησε το μερίδιο της σε τρίτους για οικοδομική ανάπτυξη. Το τίμημα συμφωνήθηκε σε μετρητά Λ.Κ.25.000.- και σε αντιπαροχή 3 καταστημάτων και 3 διαμερισμάτων. Η εφεσείουσα υπέβαλε στο Διευθυντή Εσωτερικών

Προσόδων (Διευθυντή) ημισυμπληρωμένο και χωρίς ημερομηνία έντυπο διάθεσης ακίνητης ιδιοκτησίας (Από την ημερομηνία χαρτοσήμανσης της συμφωνίας Αντιπαροχής, που είναι η 27/4/1999, μπορεί να συναχθεί ότι το έντυπο διάθεσης υποβλήθηκε μετά την 27/4/1999). Στις 10.1.2000 ο Διευθυντής απέστειλε στην εφεσείουσα αρχική ειδοποίηση επιβολής φορολογίας κεφαλαιουχικών κερδών στην οποίαν, ως προϊόν διάθεσης των 80/100 μεριδίων της, λογίστηκε το ποσό των Λ.Κ.90.000.-, ως αγοραία αξία, κατά την 27.6.1978 (βάση υπολογισμού κεφαλαιουχικών κερδών), λογίστηκε το ποσό των Λ.Κ.40.000.- και επομένως ο πληρωτέος φόρος ανερχόταν στις Λ.Κ.9.000.- πλέον τόκους προς 9% ετησίως από 19.4.1983 (τρεις μήνες μετά την ημερομηνία διάθεσης).

Η εφεσείουσα, στις 28.2.2000, υπέβαλε ένσταση στην προαναφερόμενη φορολογία. Η ένσταση της αφορούσε μόνο στην αγοραία αξία του επίδικου ακινήτου κατά την 27.6.1978. Με την ένσταση ζητείτο όπως ο Διευθυντής αναθεωρήσει την εν λόγω αξία από Λ.Κ.40.000.- σε Λ.Κ.70.000.- Στην προαναφερόμενη ένσταση δεν υπήρχε οποιαδήποτε αναφορά, στην τιμή διάθεσης του ακινήτου. Στη συνέχεια ο Διευθυντής ζήτησε περαιτέρω στοιχεία ως προς την αξία του επίδικου ακινήτου κατά την 27.6.1978. Η εφεσείουσα, με επιστολή ημερ. 27.4.2001 του δικηγόρου της, απέστειλε στο Διευθυντή έκθεση εκτίμησης από ιδιώτες εκτιμητές. Ο Διευθυντής, μετά από εξέταση των στοιχείων που προσκόμισε η εφεσείουσα, αποδέχτηκε ότι η αξία του ακινήτου, κατά την 27.6.1978, ήταν

Α.Κ.42.400.- Με αυτή τη ρύθμιση ο Διευθυντής δέχθηκε εξολοκλήρου την εκτίμηση του εκτιμητή της εφεσείουσας ως προς την αγοραία αξία του επίδικου ακινήτου κατά την 27.6.1978.

Στις 29.1.2004 απέστειλε στην εφεσείουσα τελική φορολογία για διεύθετηση της ένστασης της, σύμφωνα με την οποία το ποσό που θα έπρεπε να καταβάλει η εφεσείουσα ανερχόταν σε Α.Κ.8.250.- πλέον τόκους προς 9% από 19.4.1983.

Με την προσφυγή της η αιτήτρια-εφεσείουσα ισχυρίστηκε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε κατά παράβαση των άρθρων 6 και 9 του περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμου του 1980 (Νόμος 52/80), ότι ο Διευθυντής εξέδωσε την επίδικη απόφαση χωρίς να προβεί στη δέουσα έρευνα και χωρίς να την αιτιολογήσει και ακόμα ότι με την επιβολή τόκου για 17 χρόνια παραβιάστηκαν οι αρχές της χρηστής διοίκησης και της καλής πίστης.

Το πρωτόδικο δικαστήριο έκρινε την προσφυγή ως αβάσιμη και την προσβαλλόμενη απόφαση ως νόμιμη και απέρριψε την προσφυγή με έξοδα. Έκρινε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ήταν δεόντως αιτιολογημένη και ήταν το προϊόν δέουσας έρευνας και ορθής εφαρμογής του Νόμου 52/80 και ειδικά των άρθρων 6 και 9. Αναφορικά με το προϊόν διάθεσης της ακίνητης περιουσίας της εφεσείουσας, το οποίο ανερχόταν στις Α.Κ.90.000.-, το πρωτόδικο δικαστήριο θεώρησε ότι ήταν

επιτρεπτό για το Διευθυντή να καταλήξει σ' αυτό το ποσό εφόσον το θεώρησε ως εύλογο ποσό που μπορούσε το ακίνητο να αποφέρει στην ελεύθερη αγορά. Εξάλλου, όπως παρατήρησε το πρωτόδικο δικαστήριο, «ήταν και αυτό που δηλώθηκε στο Κτηματολόγιο κατά την πράξη της μεταβίβασης ελεύθερα από την αιτήτρια. Δηλαδή η αιτήτρια, μια από τα δύο μέρη που γνωρίζουν το τίμημα πώλησης, δήλωσε το ποσό και δεσμεύεται από αυτό». Αναφορικά με την αγοραία αξία του ακινήτου στις 27.6.1978 το πρωτόδικο δικαστήριο έκρινε ότι ο Διευθυντής είχε καταλήξει στο ποσό των Λ.Κ.42.400.- μετά από τη διεξαγωγή δέουσας έρευνας και μετά από διερεύνηση της έκθεσης εκτίμησης που υπέβαλε ο εκτιμητής της αιτήτριας «την οποία και αποδέχθηκε πλήρως μειώνοντας το ποσό του φόρου. Δεν έχω αντιληφθεί ούτε και έχει προταθεί από την αιτήτρια ποιο άλλο στοιχείο υπήρχε που δεν έλαβε υπόψη ο Διευθυντής».

Όσον αφορά στην αιτιολογία της προσβληθείσας απόφασης το πρωτόδικο δικαστήριο σημείωσε ότι αυτή μπορεί να συμπληρωθεί από το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου και ότι στην προκείμενη περίπτωση αυτό ίσχυε. Επομένως η αιτιολογία της απόφασης ήταν επαρκής και απ' αυτήν ήταν φανερό ότι ο Διευθυντής δεν είχε πλανηθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Σε σχέση με τον τόκο, ο ευπαίδευτος αδελφός Δικαστής, τόνισε ότι το ζήτημα ρυθμίζεται άμεσα από το άρθρο 22 του Ν 52/80, το οποίο προνοεί ότι «Απλούς

τόκος προς 9% κατ' έτος καταβάλλεται επί παντός φόρου από της παρόδου 3 μηνών από την ημερομηνίας της διαθέσεως της ιδιοκτησίας μέχρι της ημερομηνίας της πληρωμής και εισπράττεται ως εάν απετέλει μέρος του εν υπερημερία φόρου». Επομένως, σύμφωνα με το πρωτόδικο δικαστήριο, δεν ετίθετο θέμα χρηστής διοίκησης ή καλής πίστης στο θέμα του τόκου εφόσον γι' αυτό υπήρχε η προαναφερόμενη ρητή πρόνοια του νόμου την οποία οι εφεσίβλητοι είχαν ακολουθήσει πιστά.

Ως προς το ζήτημα των εξόδων το πρωτόδικο δικαστήριο δεν έκαμε οποιαδήποτε αναφορά πλην εκείνης ότι αυτά θα βάρυναν την αιτήτρια, της οποίας η προσφυγή είχε απορριφθεί.

Εξετάσαμε με προσοχή την πρωτόδικη απόφαση υπό το φως των τριών λόγων εφέσεως και δεν βρίσκουμε οποιοδήποτε λόγο επέμβασης σ' αυτή. Κατά την εκτίμηση μας η πρωτόδικη απόφαση είναι ορθή ως προς το ότι η προσβληθείσα διοικητική απόφαση ήταν νόμιμη, δεόντως αιτιολογημένη και προϊόν επαρκούς έρευνας. Δεν είναι δυνατόν η εφεσείουσα να αμφισβητεί, στο παρόν στάδιο, το ποσό των Λ.Κ.90.000.- το οποίον κρίθηκε ως το ορθό και δίκαιο ποσό διάθεσης της ακίνητης περιουσίας της, όταν τέτοια ένσταση δεν είχε υποβληθεί ποτέ προηγουμένως και όταν μάλιστα αυτό ήταν και το ποσό που η ίδια η εφεσείουσα είχε δηλώσει ως ποσό διάθεσης της ακίνητης ιδιοκτησίας της, όταν υπέβαλε το

σχετικό έντυπο. Ούτε και είναι δυνατόν η εφεσείουσα να αμφισβητεί το ποσό των Λ.Κ.42.400.- το οποίον οι εφεσίβλητοι δέχθηκαν ως το ορθό ποσό της αγοραίας αξίας του ακινήτου της εφεσείουσας, κατά την 27.6.1978, εφόσον αυτό το ποσόν (των Λ.Κ.42.400.-), ήταν το ποσό στο οποίο κατέληξε και ο εκτιμητής της εφεσείουσας, του οποίου την εκτίμηση οι εφεσίβλητοι δέχθηκαν εξ ολοκλήρου.

Στα πλαίσια του πρώτου λόγου έφεσης, η εφεσείουσα εισηγήθηκε ότι οι εφεσίβλητοι θα έπρεπε να είχαν λάβει σοβαρά υπόψη τους ότι αυτή, από την 1.1.1980, πλήρωνε φόρο ακίνητης περιουσίας επί ποσού μεγαλύτερου απ' εκείνο που οι εφεσίβλητοι υπολόγισαν για το προαναφερόμενο ακίνητο, πράγμα που δεν έπραξαν.

Κατά την κρίση μας, το εάν η εφεσείουσα πλήρωνε φόρο ακίνητης περιουσίας από την 1.1.1980 επί ποσού μεγαλύτερου από εκείνο που οι εφεσίβλητοι υπολόγισαν για το προαναφερόμενο ακίνητο, είναι θέμα άσχετο με την παρούσα έφεση. Όμως, από τα ενώπιον μας στοιχεία, δεν είναι καν σαφές αν το ποσό των Λ.Κ.80.000.-, για το οποίο η εφεσείουσα κατέβαλλε φόρο ακίνητης περιουσίας, περιελάμβανε μόνον το προαναφερόμενο ακίνητο της εφεσείουσας στην Κ. Πάφο ή και οποιαδήποτε άλλη ακίνητη περιουσία της.

Σε σχέση με τον τόκο, θεωρούμε ότι, ενόψει της προαναφερόμενης ρητής πρόνοιας του νόμου, δεν τίθεται θέμα σφάλματος των εφεσιβλήτων αλλά ούτε και παραβίασης των αρχών της χρηστής διοίκησης, της καλής πίστης ή της αναλογικότητας.

Τα έξοδα, κατά την εκτίμηση μας, πολύ ορθά ακολουθησαν το αποτέλεσμα της προσφυγής και επιδικάστηκαν εις βάρος της αιτήτριας-εφεσείουσας εφόσον η προσφυγή της είχε απορριφθεί ως αβάσιμη και δεν συνέτρεχε οποιοσδήποτε λόγος για να μη ακολουθηθεί η γενική αρχή ότι τα έξοδα ακολουθούν το αποτέλεσμα.

Για τους προαναφερόμενους λόγους η έφεση αποτυγχάνει και απορρίπτεται.
Έξοδα €2.000.- εις βάρος της εφεσείουσας.

Π.

Δ.

Δ.

Δ.

Δ.

ΛΕΑΠ.